

နအိပ်ကတီပတ်နသးလၢ နဆၢၣ်အတ်တတၢးတနါ ကမၤသးအဂီၢ်လံၤခါ

ရဲၣ်ကျဲၤ,ကတီပတ်နသး,ပူၤဖျဲးထီၣ်ကွံၣ်

Australian Government

Queensland Government

TMSG

TOWNSVILLE MULTICULTURAL SUPPORT GROUP INC.

TOWNSVILLE
LOCAL DISASTER
MANAGEMENT GROUP

မုန်အူအိပ်ပျာ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်က့အံၤဘၣ်ထွဲလိာ်အသးလာတၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအိၤဖဲမုန်အူအိပ်ပျာအခါ န့ၣ်လီၤ.

မုန်အူအိပ်ပျာန့ၣ်မုန်အူဖးဒိၣ်တခါလၢ-

- သးအသးချ
- ကဲထီၣ်သ့ထီၣ်ရီၤတဘျီ
- အိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လိာ်ဘၣ်ယိၣ်အခိပညိမ့ၢ်ဝဲတၢ်လၢအမၤ ဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ. အိၣ်, မုန်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးမုန်အူအိပ်ပျာမ့ၢ်အိၣ် လံာ်န့ၣ် နကဘၣ်ဆၢတၢ် မ့ၢ်နကအိၣ်တီၢ် လၢဟံၣ် မ့တမ့ၢ် သးနသးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

မုန်အူအိပ်ပျာန့ၣ် မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး နဒီးနပျာ ဟံၣ်ဖိတဖၣ် သ့န့ၣ်လီၤ.

ရဲၣ်ကျဲၤ,ကတီၤပာ်နသး,ပူၤဖျဲးထီၣ်ကွံာ်

ကလံမုာ်သဝံးဖးဒိာ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်က့ၤအံၤ ဘၢာ်ထွဲလိာ်အသးဒီးတၢ်လၢတၢ်ကဘၢာ်မၤအံၤ ဖဲကလံမုာ်သဝံးဖးဒိာ်လီၤအခါန့ၢ်လီၤ.

ကလံမုာ်သဝံးဖးဒိာ်န့ၢ် မ့ၢ်ကလံလၢအအိာ်ဒီးတၢ်လီၤဘၢာ်ယိာ် ဒီးဘၢာ်တဘၢာ် ကဟဲစိာ်ယုာ်-

ကလံလၢအအိာ်ဖာ်

လီၤဖျးတၢ်ဖးဒိာ်တဖာ်.

ထံဒိာ်.

ကလံမုာ်သဝံးဖးဒိာ်န့ၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အဖးအိာ်ထီၣ် တၢ်လီၤဘၢာ်ယိာ်သ့န့ၢ်လီၤ. တၢ်လီၤဘၢာ်ယိာ်အခါ ပညိာ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်လၢအမၤဘၢာ်ဒိဘၢာ်ထံးန့ၢ်သ့. ကလံမုာ်သဝံးဖးဒိာ်မ့ၢ်လီၤန့ၢ် နကဘၢာ်အိာ်လၢဟံာ်ပူၤ တုၤကလံမုာ် လဲၤတလၢကွံာ် တစုန့ၢ်လီၤ.

ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်န့ၣ် မၤဟးဂီၢ်တၢ်သ့ၣ်လဲၣ်.

ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်တခါန့ၣ် မၤဟးဂီၢ်နဟံဉ် သ့န့ၣ်လီၤ.

ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်တခါန့ၣ် မၤဟးဂီၢ်တၢ် လၢနဟံဉ်ပူၤ အဒိဒ်သိး ဟံဉ်အပိးအလိတ ဖဉ် သ့န့ၣ်လီၤ.

ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိနးဒီးန ဟံဉ်ဖိယိဖိ သ့န့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိး နကအိဉ်ဒီးတၢ်ကတဲၤကတီၤသးလၢ ကကွၢ်ဆၢဉ်မဲၣ် ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်အဂီၢ် န ကြးအိဉ်ဒီး-

ဂ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤ.

တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ထွဲ တၢ်လၢနဒီးနဟံဉ် ဖိယိဖိကမၤ ဖဲဒီးန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် ဘၣ်ထွဲ ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ်လီၤမ့ၢ်အခါ.

ပျးန့ၢ်တၢ်အုဉ်ကီၤ (insurance)လၢ နဟံဉ် ဉ်ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢ နဟံဉ်ပူၤတဖဉ် အဂီၢ် တက့ၢ်.

နကြးဒိကန့ၣ် အုဉ်ဘၣ်စံဉ်ကျဲၤလုလီၤ(ABC Radio) ဒီးကွၢ်ဟူဖျါ(TV)ဒ်သိးနကဒီး န့ၢ် ကလံၤမ့ၢ်သဝံးဖးဒိဉ် တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်အ ဂီၢ် တက့ၢ်.

ကးဘၢနဟံဉ်ဒီးကရၢၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲး.

တၢ်အုဉ်ကီၤန့ၣ် မ့ၢ်စုတခါ လၢ နဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ စုအုဉ် ကီၤအခိပန့ၣ်အအိဉ် ဖဲတၢ်တ ခါခါ လဲၤကမ့ၢ်အသးအခါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်က့အံၤ ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးတၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်မၤအိၤ ဖဲဟိန်ခိန်ဟူးအခါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဖဲ ဟိန်ခိန်သးအသးအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ ဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် ကထိၣ်အသးသ့ ထီ ရါတဘျီ, အဆံး မ့တမ့ၢ် အဒိၣ်ကထိၣ် သ့, ဒီးမ့ၢ်တၢ်လၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်လၢအမၤ ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးန့ၣ်သ့.အဒိ, တၢ်တခါခါ လီၤ တဲာ်ဘၣ်န့ၣ်သ့.

ဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် မၤဘၣ်ဒိန့ၣ် ဒီးနဟံၣ်ဖိယိ ဖိ သ့န့ၣ်လီၤ.

ဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် မဘၣ်ဒိတ်သ့ဒ်လဲၣ်.

ဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် မဟးဂီနဟိန်သ့.

ဟိန်ခိန်ဟူးန့ၣ် မဟးဂီတ်လာ နဟိန်ပူ, အဒိ ဟိန်အပိးအလိတဖၣ် သ့ဝဲလီ.

ဒ်သိးနကအိန်ဒီး တၢ်ကတဲၣ်ကတီသးလး ကကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် ဟိန်ခိန်ဟူးအဂီၢ် နကြးအိန်ဒီး-

ဂ့ၢ်ဂီအုတ်ဖိတ်လံးဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ထွဲ တၢ်လာနဒီးနဟိန် ဖိယိဖိကမာ ဝဲနဒီးန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ် ဘၣ်ထွဲ ဟိန်ခိန်ဟူးမ့ၢ်အခါ.

ပျးန့ၢ် တၢ်အုၣ်ကီၤ (insurance) လး နဟိန် နဒီး တၢ်ဖိတ်လံးလး နဟိန်ပူတဖၣ် အဂီၢ် တက့ၢ်.

နကြးဒိကန့ၣ် အုၣ်ဘိၣ်စံၣ်ကွဲၤလုလီၤ(ABC Radio) ဒီးကွဲၤဟူဖျါ(TV)ဒ်သိးနကဒီး န့ၢ် ဟိန်ခိန်ဟူး တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်အဂီၢ် တက့ၢ်.

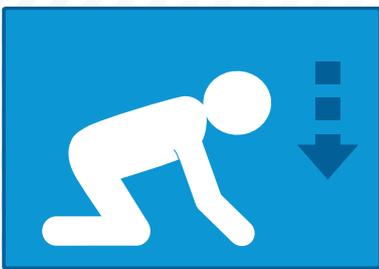

မလီၤတၢ် ဒ်သိးတၢ်လာ နဟိန်ပူသ့ၣ် တဖၣ် အသုတလီၤတဲၣ်ဘၣ်နတဂ့ၢ်အဂီၢ်တ က့ၢ်.

တၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ် မ့ၢ်စုတခါ လး နဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကွဲၤလး စုအုၣ် ကီၤအခိပန့ၣ်အအိၣ် ဝဲတၢ်တ ခါခါ လဲၤကမၣ်အသးအခါ န့ၣ်လီၤ.

ဝဲဟိန်ခိန်ဟူးအခါ နကြး-

ထိၣ်လီၤပျီၢ်နသးတက့ၢ်.

ဒိတဖၢနမိၢ်ပျီၢ်

ဖိၣ်ယၢ်တၢ်ကျၢၤကျၢၤတက့ၢ်.

ထံဒိန်ဘာတာ

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်က့အံၤ ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီး တၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤအိၤ ဖဲထံဒိန်ဘာတာအ ခါန့ၣ်လီၤ.

ထံဒိန်ဘာတာန့ၣ် မ့ၢ်ဖဲအခါဖဲ ထံလုာ်ဘၢဟီၣ်ခိၣ်မဲာ်ဖဲခိၣ်ဒီးနဟးထီၣ်လၢတၢ်ချၢတညီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ ထံဒိန်ဘာတာန့ၣ် ကဲထီၣ်အသး သ့ ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်, ဟဲကနု မ့တမ့ၢ် ဟဲချ့ သ့, ဒီးမ့ၢ်တၢ်လၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ် န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤဘၣ်ယီၣ်အဒိပညီမ့ၢ်ဖဲ တၢ်လၢအမၤ ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးနၤသ့.အဒိ, နလီၤတဲာ်လၢထံ ကျါ ဒီးလီၤအုးထံသ့.

တၢ်လီၤလၢ ထံဒိန်န့ၣ်တဘၣ် နီၣ်ဖျိအိၤ လၢ သိလ့ၣ်တဂ့ၤ.

ရဲၣ်ကျဲၤ,ကတီၤပာ်နသး,ပူၤဖျဲးထီၣ်ကွံာ်

ထံဒိဉ်ဘာတၢ်န့ဉ် မးဟးဘဉ်ဒိတၢ်သ့ဖဲလဲဉ်.

ထံဒိဉ်ဘာတၢ်န့ဉ် မးဘဉ်ဒိ နးဒီးနဟံဉ်ဖိယိဖိသ့လီၤ.
ထံဒိဉ်ဘာတၢ်န့ဉ် မးဟးဂီၤနဟံဉ်သ့န့ဉ်လီၤ.

ထံဒိဉ်ဘာတၢ်န့ဉ် မးဟးဂီၤတၢ်လးနဟံဉ်ပူၤ အဒိ ဟံဉ်အပိးအလိတဖၣ်သ့လီၤ.

ဒ်သိးနကအိဉ်ကတၢ်ကတီၤသးလး တၢ်ကကွၢ်ဆာဉ်ဗဲဉ် ထံဒိဉ်ဘာတၢ်အဂီၢ် နကြးအိဉ်ဒီး-

ဂ့ၢ်ဂီၤအုတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤ.

တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤ ဘဉ်ထွဲ တၢ်လးနးဒီးနဟံဉ်ဖိယိဖိကမး ဝဲနဒီးန့ဉ်တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၢ် ဘဉ်ထွဲ ထံကဒိဉ်ဘာတၢ်အခါ.

ပျးန့ဉ် တၢ်အုဉ်ကီၤ (ဥညကမညေခန)လး နဟံဉ်ဒီး တၢ်ဖိတၢ်လံၤလး နဟံဉ်ပူၤတဖၣ် အဂီၢ်တက့ၢ်.

ကျၢ်ဘးနဟံဉ်ဒီးကရၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲး.

တၢ်လးနဟံဉ်ပူၤတဖၣ် ဟံအိၤလး တၢ်ကစီၤထီအလီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်အုဉ်ကီၤန့ဉ် မ့ၢ်စုတခါလး နဒီးန့ဉ် ဘဉ်ကလး စုအုဉ်ကီၤအိဉ်ပနံဉ်အအိဉ် ဝဲတၢ်တခါခါ လဲကမ့ၢ်အသးအခါန့ဉ်လီၤ.

နကြးဒိကန့ဉ် အုဉ်ဘံဉ်စံဉ်ကျဲၤလုလီၤ(ABC Radio) ဒီးကျဲၤဟူဖျါ(TV) ဒ်သိးနကဒီးန့ဉ် ထံဒိဉ်ဘာတၢ် တၢ်ဟ့ဉ်ပလီၢ်အဂီၢ် တက့ၢ်.

မူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလံာ်က့အံၤ ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီးတၢ်လာတၢ်ကဘၣ်မၤအံၤ ဖဲမူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန် အိန်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

မူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန် ကမ့ၢ်ဝဲ-

ကလံဆုၣ်.

လိဖျးတၢ်ဖးဒိန်.

သုၣ်ဖးဒိန်လီၤ.

မူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန်န့ၣ် ကထီၣ်အသး သုထီၣ်ရီၤတဘျီ.

မူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လာ အဆိန်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်လာအမၤဘၣ်ဒိန့ၣ်သ့.

မူခိန်ကလံသိန်ဂီတဂုဖးဒိန်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိန့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဟံၣ်ဖိဖိသ့.

ရဲၣ်ကျဲၤကတီၤပာ်နသးပူၤဖျးထီၣ်ကွံာ်

မူခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန်န့ၣ် မဘာ်ဒိတ်သ့ဒ်လဲၣ်.

မူခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန် မဘာ်ဟးဂါနဟံၣ်သ့လီၤ.

မူခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန်န့ၣ် မဟးဂိတါလးနဟံၣ်ပူ အဒိ ဟံၣ် အပီးအလီတဖၣ်သ့လီၤ.

ဒ်သိးနကအိန်ကတိတ်ကတီသးလးတါကကွါဆာ်ဗဲာ် မူခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန်အဂီၢ် န ကြားအိန်ဒီး-

ဂုၢ်ဂါအုတ်ဖိတ်လံးဒီးတါပီးတါလီၤ.

တါရဲၣ်တါကျဲၤ ဘၣ်ထဲ တါလးနဒီးနဟံၣ် ဖိယိဖိကမာ ဝဲနဒီးန့ၣ်တါဟ့ၣ်ပလီၢ်ဘၣ်ထဲ မူ ခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန်အခါ.

ပျဲန့ၣ် တါအုၣ်ကီၤ (ငညှကမညေခန)လၢ န ဟံၣ်ဒီး တါဖိတ်လံးလၢ နဟံၣ်ပူတဖၣ် အ ဂီၢ်တက့ၢ်.

နကြားဒိကန့ၣ် အုၣ်ဘၣ်စံၣ်ကျဲၤလုလီၤ(ABC Radio) ဒီးကွဲၤဟူဖျါ(TV) ဒ်သိးနကဒီး န့ၣ် မူခိန်ကလံသိန်ဂိတဂုဖးဒိန်တခါတါ ဟ့ၣ်ပလီၢ်အဂီၢ် တက့ၢ်.

ကျါဘၢနဟံၣ်ဒီးကရါၢ် လီၤတါလီၤဆဲး

တါအုၣ်ကီၤန့ၣ် မ့ၢ်စုတခါ လၢ နဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျဲၤလၢ စုအုၣ် ကီၤအခိပန့ၣ်အအိန် ဝဲတါတ ခါခါ လဲၤကမၣ်အသးအခါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလံာ်က့အံၤ ဘၣ်ထွဲလိာ်အသးဒီး တၢ်လၢ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤဖဲ တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ် အိၣ်ထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်-

- တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ် လၢအအိၣ်ဖဲဒၣ်သၢသီဒီးဆူအဖိဒိၣ်

တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ် ကဲထီၣ်အသးဖဲ တၢ်ကိၢ်ခါအလါတဖၣ် - လါဒိၣ်စ့ဘၣ် တုၤ လါဖျၢၣ်တြုၤအါရံၤ

တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် ဗူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်သ့.တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အခိပညီ မ့ၢ်တၢ်လၢ အမၤဘၣ်ဒိၣ်န့ၣ်သ့.

တၢ်ကိၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိၣ်န့ၣ် ဒီးနဟံၣ်ဖိယိဖိသ့.

ရဲၣ်ကျဲၤ,ကတီၤပာ်နသး,ပူၤဖျဲးထီၣ်ကွံာ်

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိတၢ်သ့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိ ဖိသၣ်ဆံးဒီးပှၤ သးတၢ်ဖၣ်သ့.

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိၣ် ပှၤသးပှၤ တဖၣ်သ့.

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိ ပှၤလၢတၢ်ဆါ အိၣ်တ့ၢ်, အဒိပှၤအိၣ်ဒီးတၢ်သးဘံး တဖၣ် သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိ ပှၤလၢ အမၤတၢ်လၢ တၢ်ချၢတဖၣ် သ့န့ၣ် လီၤ.

တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့.

ဒ်သိးနကအိၣ်ဒီး တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤသးလၢ တၢ်ကကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် တၢ်ကီၢ်ဖးဒိၣ်အဂီၢ်နကြး-

နမ့ၢ်တသးအူထံသန့က့ တနံၤန့ၣ် န ကြးအိၣ်ထံၣ်ၣ်တုၤလုးထၢၣ်.

တဘၣ်အိ သံး, တၢ်ဆၢထံ, နီမ့ၢ်(လၢပး) မ့တမ့ၢ် ဒိဖံၣ် အါအါတဂ့ၤ.

ကျးစးအိၣ် တၢ်အိၣ်လၢအမ့ၢ် လီၤဆိဆိဒၣ် တၢ် တၢ်ဒီးကျိၣ်ကျိၣ်သံသိ ဒီးတၢ်အသ့အသ့ တဖၣ်.ပးဆဲးတၢ်အိၣ်လၢ အအိၣ်ဒီးဖျိၣ်ထု န်အါအါ မ့ၢ်လၢတၢ်န့ၣ်အမၤကီၢ်ထီၣ်မိၢ်ပှၤ ဒီး မၤလီၤမၤထံလၢ မိၢ်ပှၤအပူၤသ့အယံလီၤ.

တဘၣ်ဟံတီၢ် ပှၤဖိသၣ်, ပှၤဒိၣ်တုၣ်ဒိၣ် ပှၤ မ့တမ့ၢ် ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ လၢသိလုၣ်အပူၤတ ဂ့ၤ.

ဖဲတၢ်ကီၢ်ဆူၣ်ကတၢ်အဆၢကတီၢ် (ဂီၤ ၁၁-ဟၢၣ်န့ၣ်ရံၣ်ကတီၢ်) ပးထီၣ်တၢ်ချၢ တဂ့ၤ.

ဆူးကါစးနီၣ်ပံၢ်ကသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကလံၤခုၣ်စး ဒါလၢဟံၣ်ပှၤ မ့တမ့ၢ် လဲၤအိၣ်ကတုၤ တၢ် လီၤလၢ အအိၣ်ဒီးကလံၤခုၣ်စးဒါ တဖျၢၣ်ပှၤ တက့ၢ်.

